

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 441/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2ObdoV/5/2023 z 2. apríla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 22. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania v civilnom spore.

II.

2. Žalobca sa žalobou z júla 2001 proti žalovanej sťažovateľke domáhal vylúčenia vecí zo súpisu konkurznej podstaty. Počas sporu bolo zistené, že sťažovateľka tieto veci, ktoré predtým žalobca nadobudol v exekúcii a ktoré jej odovzdal, v konkurze predala. Žalobca preto v roku 2022 zmenil žalobu a pre prípad, že vylúčenie vecí nebude možné, žiadal sťažovateľke uložiť, aby mu zaplatila 72 358,53 eur (hodnotu vecí podľa znaleckého posudku). Krajský súd zmenu žaloby pripustil a sčasti jej rozsudkom z februára 2022 vyhovel. Sťažovateľke uložil zaplatiť žalobcovi 36 179,26 eur (cena vecí, za ktorú ich žalobca nadobudol v exekúcii). Proti tomu sa sťažovateľka odvolala. Okrem iného namietla, že v konaní nebol možný eventuálny žalobný návrh na zaplatenie, pretože sa konalo o vylučovacej žalobe, čo vylučuje prípustnosť žaloby o plnenie. Namietla, že okresný súd nevykonal znalecké dokazovanie na určenie pravosti jej podpisu na preberacom protokole z apríla 2001, podľa ktorého od žalobcu prevzala sporné veci.

3. Krajský súd rozsudok okresného súdu potvrdil. K povahe žaloby o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty uviedol, že nejde o určovací, ale o procesnú žalobu, ktorú nemožno zamieňať s hmotnoprávnymi žalobami podľa § 137 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Keďže žaloba o vylúčenie vecí nemá povahu určovacej žaloby, jej následná úprava na peňažné plnenie je vyjadrením náhrady za sťažovateľkou speňažené veci. Nejde o nový nárok, ale vyjadrenie pôvodného nároku v peniazoch. K námietke sťažovateľky o nevykonaní znaleckého posudku krajský súd uviedol, že to nemalo dopad na výsledok konania.

4. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, ktoré najvyšší súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením odmietol.

5. Odňatie procesného práva v miere porušenia práva na spravodlivý proces sťažovateľka videla v tom, že okresný súd nevykonal znalecké dokazovanie na zistenie pravosti jej podpisu na preberacom protokole z apríla 2001. K tomu najvyšší súd uviedol, že po nariadení znaleckého dokazovania sťažovateľka a ani žalobca napriek poučeniu nezložili preddavok na trovy tohto dôkazu, a preto nebol vykonaný. Okrem toho nešlo o rozhodujúci dôkaz na zistenie toho, že sťažovateľka s vecami disponovala a speňažila ich.

6. Podľa sťažovateľky právna otázka, ktorá v rozhodovacej praxi ešte nebola vyriešená, spočívala v prípustnosti nahradenia výroku o vylúčení vecí z konkurznej podstaty výrokom o povinnosti zaplatiť nadobúdaciú cenu vecí. Podľa sťažovateľky nemal výrok znieť na zaplatenie, ale na vylúčenie tohto peňažného plnenia zo súpisu konkurznej podstaty. Najvyšší súd k tomu uviedol, že sa stotožňuje so závermi krajského súdu o povahe žaloby o vylúčenie vecí ako procesnej žalobe a poukázal na svoje rozhodnutia (4ObdO/6/2017, 5Obdo/24/2020 a 4Cdo/96/2008). Zdôraznil, že keďže správca koná v mene a na účet úpadcu, formulácia výroku o zaplatenie v súvislosti so speňažovaním majetku neznamená osobný dlh správcu, keďže nejde o zmenu charakteru konania o vylúčenie vecí alebo jej peňažného ekvivalentu zo súpisu.

7. Odklon rozhodnutia krajského súdu od ustálenej rozhodovacej praxe mal podľa sťažovateľky spočívať v dvoch otázkach. Prvou bola povaha žaloby o vylúčenie vecí zo súpisu s ohľadom na § 137 CSP. Podľa sťažovateľky žaloba o vylúčenie vecí zo súpisu spadá pod žaloby podľa § 137 písm. c) CSP. Za ustálenú rozhodovaciu prax považovala rozhodnutie ústavného súdu (I. ÚS 72/2019), rozhodnutia najvyššieho súdu (4Cdo/113/2010 a 3Cdo/347/2009) a rozhodnutia českého najvyššieho súdu. K rozhodnutiam (4Cdo/113/2010 a 3Cdo/347/2009) najvyšší súd uviedol, že sa netýkali žalôb o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty, ale žalôb o vydanie vecí, pričom v prvom rozhodnutí šlo o nesprávne uloženie povinnosti vydať veci a aj zaplatiť ich hodnotu a v druhom o otázku formulácie eventuálneho žalobného návrhu. Keďže predmetom oboch rozhodnutí boli žaloby o vydanie vecí, nešlo o rozhodnutia relevantné k otázke nastolenej sťažovateľkou. K rozhodnutiu ústavného súdu (I. ÚS 72/2019) najvyšší súd poukázal na to, že riešilo otázku určenia výšky základnej sadzby tarifnej odmeny advokáta. Najvyšší súd neprihliadal na rozhodnutia českého najvyššieho súdu, keďže tie nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax.

8. Druhou otázkou, od ktorej sa mal krajský súd odchýliť, bol spôsob určenia peňažnej náhrady za speňažené veci, ktoré boli predmetom konania o vylúčení. Sťažovateľka pritom poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu (4Obdo/6/2017), podľa ktorého sa peňažná náhrada nemá rovnať hodnote, za ktorú boli veci nadobudnuté. K tomu najvyšší súd uviedol, že túto námietku

sťažovateľka prvýkrát uviedla až v dovolaní, pričom nemôže preskúmať skutkové závery nižších súdov. Doplnil, že táto otázka nebola predmetom rozhodnutia krajského súdu, keďže sťažovateľka v konaní nikdy nespochybnila správnosť výšky priznanej náhrady.

III.

9. Sťažovateľka namieta nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia. Poukazuje na to, že nevykonaním znaleckého dokazovania ostala otvorená otázka právneho posúdenia. Prvá a druhá dovolacia otázka (kto a koľko má plniť) predstavujú právne, a nie skutkové otázky, a preto sa nimi dovolací súd mal zaoberať. Podľa názoru sťažovateľky totiž formulácia výroku o povinnosť zaplatiť žalobcovi pripúšťa aj možnosť, že bude osobne zaviazaná práve ona. V prípade tretej dovolacej otázky je toho názoru, že podmienka prípustnosti tejto dovolacej otázky bola splnená už len tým, že odvolanie zdôvodnila nesprávnym právnym posúdením veci.

IV.

10. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá. Z hľadiska ústavného posúdenia tohto rozsudku treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby táto interpretácia nebola svojvoľná, ale i formalistická a aby bola čo najustálenejšia (II. ÚS 65/2010).

11. Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto musí preskúmať len to, či sa tieto zákony nevyložili spôsobom, ktorý je arbitrárny alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav. Ústavný súd za protiústavné považuje tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (I. ÚS 301/06). Rovnako o takýto stav ide aj vtedy, ak závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 352/06). Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že rozhodnutie vnútroštátneho súdu možno považovať za svojvoľné a také, ktoré naruša spravodlivosť konania, iba v prípade, ak sú v ňom vyjadrené dôvody založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe vnútroštátneho súdu, dôsledkom čoho došlo k odopretiu spravodlivosti (Moreira Ferreira, bod 85; Navalnyy a Ofitserov proti Rusku z 23. 2. 2016, sťažnosti č. 46632/13 a č. 28671/14, bod 119).

12. Vo vzťahu k nevykonaniu znaleckého dokazovania najvyšší súd poukázal na to, že sťažovateľka nezložila preddavok na trovy znaleckého dokazovania. Rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 ústavy sa v civilnom konaní prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a procesného postavenia subjektov, o ktorých právach a povinnostiach súd rozhoduje (III. ÚS 48/2025, III. ÚS 199/2025). Ústavne udržateľný je tak záver najvyššieho súdu, podľa ktorého nedošlo k zásahu do práv sťažovateľky nevykonaním znaleckého dokazovania, ak sťažovateľka, rovnako ako žalovaný, nezložila preddavok na tento dôkaz. K tomu treba uviesť, že sťažovateľka

ani v ústavnej sťažnosti nevysvetlila vzťah výsledkov tohto dôkazu k dôvodnosti voči nej uplatneného nároku.

13. K neprípustnosti dovolania vo vzťahu k prvej dovolacej otázke sťažovateľky je potrebné poukázať na to, že sťažovateľka v konaní na okresnom súde uvádzala, že veci speňažila, no v odvolacom konaní to poprela. Obrana sťažovateľky v odvolacom konaní tak nesmerovala k spôsobu určenia výšky peňažnej náhrady. Krajský súd ustálil skutkovú otázku, že sťažovateľka veci speňažila, no sťažovateľka bližšie nešpecifikovala, ako jej konanie malo mať vplyv na určenie výšky peňažnej náhrady. Otázky, či by sa malo plniť z výťažku zo speňaženia a v akej výške, tak vzhlľadom na obranu sťažovateľky neboli rozhodujúce. Rovnaký záver uplatnil najvyšší súd aj pri tretej dovolacej otázke. Dovolateľ môže v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 CSP, úspešne argumentovať iba tými dôvodmi, ktoré už skôr v nadväznosti svoju procesnú obranu riešil či už okresný, alebo krajský súd. Keďže táto podmienka splnená nebola, z pohľadu prístupu najvyššieho súdu tak jeho záver o odmietnutí dovolania sťažovateľky nemožno považovať za formalistický.

14. Pokiaľ ide o prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP vo vzťahu k druhej dovolacej otázke, najvyšší súd zrozumiteľným spôsobom vysvetlil, prečo sa sťažovateľkou uvádzané rozhodnutia najvyššieho súdu nevzťahujú na jej vec. Najvyšší súd navyše odkázal na svoju rozhodovaciu prax, z ktorej vyplýva, že žaloba o vylúčenie vecí má povahu procesnej žaloby (4ObdO/6/2017, 5Obdo/24/2020 a 4Cdo/96/2008) tak, ako to konštatoval aj krajský súd. Je preto ústavne udržateľné odmietnutie dovolania pre nesplnenie podmienok podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Najvyšší súd zrozumiteľne konštatoval nezameniteľnosť postavenia sťažovateľky ako správkyne majetku úpadcu, ktorá koná v mene a na účet úpadcu vo vzťahu k jej tvrdeniu, že peňažná náhrada predstavuje jej osobný záväzok. Odmietnutie dovolania tak nie je prejavom svojvoľného, formalistického či neustáleného prístupu najvyššieho súdu, čo vylučuje, že by odmietnutím dovolania došlo k porušeniu ústavných práv sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. augusta 2025

Robert Šorl
predseda senátu